

Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2006. gada marts Nr. 4/5 (903/904)

www.lns.lv

Iznāk no 1954. gada

Cena 30 santīmi

«Bez mīlestības nedzīvojiet...»

Zigmārs Ungurs

Šogad Raiņa vārdā nosauktajā Rīgas vakarskolā jau 4. reizi notika skolēnu dzejas daillasišanas konkurss zīmju valodā.

Gribēju teikt kā iepriekš – nedzirdīgo dzejas daillasišanas konkurss, bet, tā kā šogad pirmo reizi šai konkursā piedalījās arī viena dzirdīga skolniece (ārpus konkursa), tad formulējumi mainās...

Un tas, starp citu, ir ļoti zīmīgi un liecina par jaunu

lestības dzejniece Austra Skujiņa un mīlestības mūziķis Zigrīds Muktupāvels.

Deklamējumus ar Iman-ta Ziedoņa dzejoli «Bez mīlestības nedzīvojiet...» atklāja Inna Fjodorova, bet turpināja Juris Grundulis ar Vitauta Ļūdēna dzejoli «Ko lai stāstu es tev». Aleksandra Čaka dzejoli «Savādais gaidītājs» nodeklamēja Inese Vinkalne. Rita Rotberga savukārt bija izvēlējusies diezgan sarežģīto Ojāra Vācieša dzejoli «Es

sarežģīti izpildāms. Arī Romāns Baikovs deva priekšroku Māras Zālītes dzejai («Viss»), tāpat Liāna Lūkina («Lādīte»).

Bet Aldis Deksnis ar

Ojāra Vācieša dzejoļa «Visas pasaules puķes bez plūksanas...» izpildījumu nodeklēja, ka labi izvēlēta dzeja teicama deklamētāja izpildījumā kļūst divkārti iedarbīga. To vajadzētu atcerēties dalībniekiem turpmākajos dzejas konkursos.

Dzejoļu deklamācļas ar diviem Austras Skujiņas dzejoļiem noslēdza Vadims Jelžovs («Tu vari raudāt...») un Vita Kristoforova («Vientuļš vakars»).

Pēc dažiem priekšnesumiem un nelielas sarunas ar Zigrīdu Muktupāvelu sākās melodeklamāciju konkurss, kuru ievadīja Rolanda Barkana un Zigrīda Muktupāvela kopīgi dziedātā dziesma ar Austras Skujiņas vārdiem «Marta rīts». Man jāatzīstas, ka mani ļoti pārsteidza šis saskanīgais un lieliskais duets, bija iespaids, ka viņi abi kopā mēģinājuši ne-

2006.gadā laikraksts «Kopsolī» iznāk ar Rīgas Domes finansiālu atbalstu.

Šajā numurā

- > 1. — 2. lpp. **Mīlestība vispār un mīlestība uz dzeju nav mirusi.** Ja tā mūžam dzīva, tad viss šai dzīvē ir kārtībā. Tā bija jādodomā, raugoties jauniešu apgarotajās sejās Raiņa skolā, kad viņi deklamēja Mīlestības dzejoļus.
- > 2. — 3. lpp. **Mēs visi nākam no bērības zemes, no savām mājām un — no Skolas.** Labi, ja pirmajā gaitā uz zinību un gudrību virsotnēm blakus mazajiem cilvēkbērniem stāv skolotāja savā vietā. Tāda Valmierā ir Renāte Jansone.
- > 4. — 5. lpp. **Nedzirdīgie darba tirgū un savā darbavietā.** Pārdomās par to šoreiz dalās 218. bērnodārza vadītāja Mārite Blicsone.
- > 6. lpp. **«KS» korespondente D.Delle intervē sportam uzticīgus.**
- > 7. lpp. **«KS» pastā — teātra māmuļas Elvīras Elksnes pārdomas.**
- > 8. lpp. **atbildes uz lasītāju jautājumiem: ERAF projekts, pensiju apliecības u.c.**

Skatītāju zāle bija pārpildīta...

kvalitāti šajā pasākumā.

Uz dzejas daillasišanas konkursu 22. februāra vakarā bija pulcējušies 12 dzejas lasītāji, 5 melodeklamētāji, žūrija, kā arī, protams, skatītāji un līdzjutēji itin kuplā pulkā.

Kā skaisti pateica vakara vadītāja, šogad konkurss notika izcilas trīsvienības zīmē, ko veido mīlestība, mī-

mīlu tevi, bērnišķīgā iela», ar kura izpildījumu tomēr lieliski tika galā. Savukārt Vita Riņķe nodeklamēja Jāņa Poruka «Klusi mīlēju...», bet Mairita Reinholde lika atcerēties arī Raini ar viņa dzejoļa «Es mīlu tevi!» izpildījumu. Alnis Kuļikovs bija izvēlējis grūti izpildāmo Māras Zālītes tekstu «Bezgalība», kas debitantam tiešām

«Bez mīlestības nedzīvoji...»

Sākums 1.lpp.

skaitāmas reizes, kamēr izslīpējuši tik saskanīgu priekšnesumu... Bet vēlāk izrādījās, ka kopīgi mēģinājuši tikai pāris reižu!

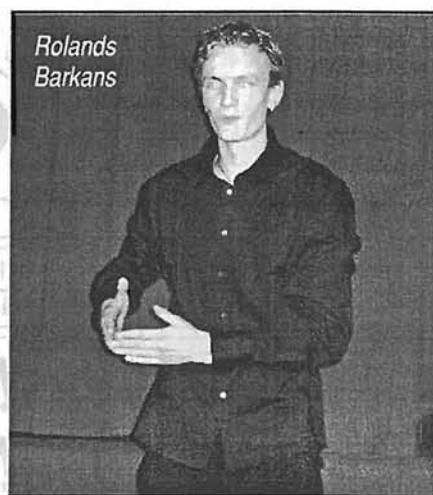
Nākamā melodeklamētāja **Daina Platace** meistarībā un izteiksmīgumā nebūt neatpalika. Viņa izpildīja dziesmu ar Austras Skujiņas vārdiem «Pajaco». Te jāpiebilst, ka melodeklamācijas visas bija ar Austras Skujiņas vārdiem, arī **Edgars Veckāgans** ar «Bērnām», **Irīna Kristoforova** ar «Tu vari raudāt...» un **Agnese Kalnāja** ar «Mīlestības dziesmu» izteiksmīgi atveidoja Austras Skujiņas skumju pasauli. Visas dziesmas, izņemot «Pajaco», kas tika atskaņota, dalībnieki izpildīja kopā ar

Z.Muktupāvelu un skolas kori (1.attēlā).

Kā jau rakstīju, šis konkurss šoreiz sastāvēja no 2 daļām, no diviem izpildījuma veidiem – dzejas deklamācijām un melodeklamācijām. Uzreiz bija redzams, ka melodeklamāciju grupā izpildījuma līmenis ir augstāks. Arī vērtēšanas kritēriji abām grupām bija atšķirīgi. Dzejas lasījumi tika vērtēti pēc šādiem parametriem: stāja, mīmika, zīmju skaidrība, priekšnesuma izteiksmīgums, vārdu atbilstība zīmēm, ritma izjūta. Savukārt melodeklamācijas tika vērtētas pēc sekojošiem kritērijiem: zīmju skaidrība, izpildījuma meistarība, mākslinieciskais līmenis un skatuves kultūra.

Konkursta žūrija, kurā ietilpa Skaidrīte Pliska, Rēģina Rizika, Anželika Bruže, Renāte Jansone, Sabine Barišņikova un Zigmārs Ungurs, **pirmo vietu dzejas deklamāciju grupā piešķīra Aldim Deksnim, otro vietu Mairītai Reinholdei un Romānam Baikovam, bet trešo – Vitai Kristoforovai.**

Melodeklamāciju grupā tika piešķirta tikai pirmā un vienīgā vieta, tur visus laurus (viņam tika arī skatītāju balva) nopļūca **Rolands Barkans**.

Rolands Barkans

Nedzirdīgo jauniešu organizācija **Efraims** par savu simpātiju izvēlējās **M. Reinholdi**, savukārt skolas koris – **I. Kristoforovu un A.Kalnāju**.

Pēc manām domām, pagājušajā gadā dzejas deklamāciju līmenis bija nedaudz augstāks, jāatzīst, arī izpildītāji bija citi, un, no otras puses, tas ir ļoti apsveicami, jo šo dzejas skolu iziet aizvien jauni audzēkņi.

Par melodeklamāciju izpildītājiem gribu pateikt: manuprāt, viņiem skolas skatuve jau kļuvusi par zemu, viņi ir sagatavoti uzstāties plašākos sarīkojumos lielākas publikas priekšā.

Par ko sapņo skolotāja Renāte

Pārslā Bebre

Kāda viņa ir? Ļoti gaišs, sirsnīgs un brīnišķīgs cilvēks, — tā skan atbilde kad apjautājos kolēģiem par skolotāju Renāti Jansonī. Pati pirms gadiem beidza Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātpamatskolu — attīstības centru. Tagad te jau pašas darbavieta.

□ **Atceros, skolā kādreiz mācījās māsas Renāte un Agnese Kišūnes. Viena no tām biji tu. Kā tagad te jūties jau kā skolotāja?**

— Man te labi, kā jau starp savējiem. Ir jau gan arī dažas atšķirības. Piemēram, agrāk mācību grāmatas bija pelēkas, neizteiksmīgas. Tagad tik krāsainas! Bauda skatīties un lasīt. Bet —

agrāk bērniem bija lielāka interese un citāda savstarpējo attiecību izjūta, tagad tādas vairs nav. Skatos, bērni savā rīcībā arī daudz vairāk atļaujas, trūkst cieņas citam pret citu un pret pedagogiem. Bet tā nevajadzētu būt. Domāju, ka lielāka stingrība un kārtība visās lietās nāktu tikai par labu.

□ **Kuri tev bija tuvākie skolotāji?**

— Vairāki! Inese Gulbe, Ausma Ramane, Maija Sīmane, Dace Rence, Lolita Āboliņa, Anitra Krūmiņa, Inta Melbārde...

□ **Kas tev savā laikā skolā patika visvairāk?**

— Tie bija, piemēram, «kolhoza laiki» — talkas rudenos, kad braucām uz Matīšiem lasīt kartupeļus. Tur mācījāmies iemīlēt darbu, varēja drusciņ arī nopelnīt.

□ **Pastāsti par savu ģimeni!**

— Mēs esam no Jēkabpils puses. Lai būtu vieglāk, vecāki pārcēlās uz Valmieras novadu Bērzauni. Tēvs — elektriķis, māte — vetārste. Māsa Ag-

nese dzīvo Rīgā, audzina mazo meitiņu. Mans vīrs Erlends Jansons pirms vairākiem gadiem gāja bojā autoavārijā...

□ **Tu mācies augstskolā. Kā tur veicas?**

— Jā, studēju Latvijas Universitātē speciālo skolu skolotāja specialitātē neklātienē. Esmu jau tikusi līdz ceturtajam kursam. Nepavisam nav viegli. Labi, ka palīdz kolēģi. Dod man savus konspektus, pārrunājam neskaidro. Ļoti daudz man palīdz skolotāja Maiga Paegle. Viņa labo manus darbus pirms nodošanas vērtēšanai LU, jo, lai kā cenšos, tik perfekti, kā nepieciešams, joprojām nevaru uzrakstīt.

□ **Pēc skolas beigšanas strādāji par šuvēju. Kā nonāci līdz darbam skolā?**

— Skolā man patīk labāk nekā strādāt par šuvēju. Uz skolu arī mani uzaicināja Maiga Paegle. Viņa man tuvs cilvēks, kā krustmāte! Atsaucos šim priekšlikumam un to nenožēloju.

□ Tu esi gan zīmju valodas tulks, gan audzinātāja...

— Abi darbi patīk. Strādājot par tulku, izjūtu gandarījumu, ka varu palīdzēt skolotājiem. Tulkošanas laikā mums raisās radošas diskusijas.

Ir daudz priekšmetu, piemēram, literatūra, kur jāpalīdz bērniem izprast skolotāja stāstīto.

Interesanti būt arī audzinātājai, darboties ar audzēkņiem, palīdzēt viņiem — ja gadās nesaprotami vārdi, iztulkoju un izskaidroju zīmju valodā. Bet pašai gan negribētos stundās mācīt, šķiet ne visai man padotos process — stundu sagatavošana.

□ Kā tu uzskati, vai skolā vairāk jārunā ar skolēniem vai arī tomēr vairāk vajadzīga zīmju valoda?

— Manas domas — vajadzētu, lai bērni tomēr mācītos runāt. Dzīvē tā būs vieglāk. Saprotu, ka vajag apgūt arī zīmju valodu, lai visu vieglāk uztvertu, jo bērniem ir dažādas dzirdes zuduma pakāpes.

Daudzi bērni nāk pie manis vienkārši izrunāties, jo gadās, ka kāds skolotājs viņus tā īsti nav sapratis. Reizēm esmu kā «zibensnovēdējs» starp direktora vietnieci audzināšanas darbā Inu Kursīti un palaidniekiem, kas ko izdarījuši. Tad nu izskaidrojamies pamatīgi, līdz galam.

□ Tu esi cilvēks, par kura klātbūtni visi priecājas. Kā tev tas izdodas?

— Man nepatīk runāt par citiem. Visi ir vienādi labi un vienādi slikti.

— Nevienu īpaši nešķiroju un veidoju koleģiālas attiecības uz vienlīdzības

principa. Tiesa, reizēm pietrūkst tuvāka drauga tieši darbā, ar ko dalīties neziņā un pārdomās. Dažreiz sarodas daudz

braucām pa Eiropu, pat negribējās mājās braukt. Priecājos, ka skolā tik garš atvaļinājums — tā ir iespēja kaut kur ilgāk pabūt.

□ Ko tu vēlētu savai skolai?

— Skola mums laba, bet būtu vēl labāk, ja mēs tiktu pie savas sporta zāles un baseina. Bērni tagad ir tik stressaini, sevišķi zēni. Sports būtu lielisks veids, kā mazināt spriedzi.

Tāpat sapņoju par atsevišķu telpu, kur skanētu mūzika

Renāte — pirmā no kreisās puses. Šoreiz citā skolā, dzejas daiļlasīšanas konkursa žūrijā Raiņa vakarskolā (2006).

tādu jautājumu — varbūt tāpēc, ka esmu par daudz atturīga? Brīžiem ir ļoti grūti ilgi uzturēties starp dzirdīgajiem, jo jāsaprindzinās, lai ne tikai uztvertu un saprastu, ko viņi runā, bet arī atbildētu. Bet ar nedzirdīgajiem sarunas atkal par daudz vienkāršas.

Ļoti, ļoti vēlos palīdzēt bērniem izrunāties visu, kas viņiem prātā un sirdī.

□ Kādi tavi vaļasprieki un izklaides?

— Mīlu mūziku, patīk piedalīties pašdarbībā, spēlēt teātri, būt kopā ar citiem nedzirdīgo sabiedrībā, papļāpāt... Diemžēl tam visam atliek maz laika, jo mācības aizņem gandrīz visu brīvo laiku.

Tagad nedaudz vieglāk, jo irēju dzīvoklīti Valmierā. Ļoti vēlētos, lai man būtu ģimene un bērni, gribētos daudz ceļot. Kad vasarā no skolas

katra gaumei un kāds tur par mūziku kaut ko pastāstītu, paraksturotu dažādus skaņdarbus.

Un vēl — kaut kolēģi klusāk runātu, to vēlas arī bērni. Bet es jau saprotu, ka viņi runā skaļāk aiz ieraduma...

Bērnos vēlētos just lielāku atbildību par mācībām, par to, ko viņi dara. Noteikti nepieciešams autobusiņš, lai kaut kur aizbrauktu.

□ Un kā ar bērnu vecākiem?

Saprotu, ka vecākiem daudz jāstrādā šajos laikos un tomēr — daudzi pārāk maz ir kopā ar saviem bērniem. To var just, un ļoti vēlos, lai viņi mainītu savu attieksmi.

Tāda ir Renāte. Dzīvē izbaudījusi arī gana smaguma un rūgtuma, tādēļ spējīga just līdz citiem, saprast viņus, palīdzēt.

Lai viņai veicas!

Derīgas ziņas

Jauni pabalsti un piemaksas

Vairāk aizsargāti bērnu invalīdu vecāki

Lai nodrošinātu jauno māmiņu aizsardzību darba zaudēšanas gadījumā un veicinātu invalīdu pilnvērtīgāku aprūpi mājās, turpmāk no valsts budžeta līdzekļiem tiks veiktas sociālās iemaksas bezdarba gadījumiem par māmiņām, kuras sa-

ņem maternitātes pabalstu, un par nestrādājošiem vecākiem, kuri kopj bērnu invalīdu — valsts pensiju apdrošināšanai.

Tādējādi būs novērsti gadījumi, ka sievietei, atgriežoties no maternitātes atvaļinājuma un zaudējot darbu, pietrūktu bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai nepieciešamā apdrošināšanas stāža, tādēļ plānots iepriekšminēto periodu ieskaitīt bezdarba apdrošināšanas stāžā, nodrošinot māmiņu sociālo aizsardzību darba zaudēšanas gadījumā.

No 2006.gada vecākiem bērna invalīda kopšanas laiks tiks ņemts vērā,

aprēķinot vecuma pensiju, tādējādi pozitīvi ietekmējot to ģimeņu finansiālo stāvokli, kurās aug bērns invalīds, kā arī veicinot bērnu invalīdu pilnvērtīgāku aprūpi mājās.

Jebkuram no vecākiem — gan bērna mātei, gan tēvam, ja viņš nestrādā un kopj bērnu invalīdu, ir vienādas tiesības attiecībā uz pensiju apdrošināšanu.

Pabalsti par bērna invalīda kopšanu

Lai saņemtu šo pabalstu, iespējams iziet Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisiju (VDEĀK), lai saņemtu atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību.

Ziņo LB ministrija

Sākums 3.lpp.

Pabalstu varēs saņemt bērns invalīds ar ļoti smagiem fiziskiem un funkcionāliem traucējumiem, kuram nepieciešama pastāvīga aprūpe, kopšana un pieskatīšana, kādēļ bērna vecākam nav iespējams strādāt algotu darbu, un to maksās līdz bērna 18 gadu vecumam.

Kopā ar piemaksu 50 latu apmērā pie ģimenes valsts pabalsta par bērna invalīda kopšanas pabalstu, atbalsta apmērs sasniegs 100 latu mēnesī.

Ari strādājošiem vecākiem atbalsts bērna kopšanai

Viens no vecākiem, kuram ir piešķirts bērna kopšanas pabalsts un kurš izvēlas šajā laikā arī strādāt, no 2006.gada 1. marta varēs saņemt 50% no piešķirtā pabalsta, bet ne mazāk kā 56 latus.

Bērnu piedzimšanas pabalsts ir sociālais pabalsts, ko valsts maksā par katru bērniņu, kurš sasniedz astoņu dienu vecumu. Pabalstu piešķir vienam no vecākiem neatkarīgi no tā, vai pabalsta saņēmējs ir sociāli apdrošināts.

Pabalstu var pieprasīt viena gada laikā no bērna dzimšanas dienas (VSAA). Jāiesniedz pase un izziņa no dzimstarakstu iestādes par bērna piedzimšanu, bērna dzimšanas apliecība un jāaizpilda veidlapa. Lēmumu par pabalsta piešķiršanu pieņem VSAA.

Atbilstoši likumdošanai līdz bērna viena gada vecumam, ja viens no vecākiem, kurš kopj bērnu, ir nodarbināts un atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, bērna kopšanas pabalsta apmērs ir līdzvērtīgs viņa iepriekšējiem ienākumiem

(pēc nodokļu nomaksas), bet ne mazāk kā 56 latu mēnesī un ne vairāk kā 392 latu.

Savukārt līdz viena gada vecumam, ja persona, kas kopj bērnu, nav nodarbināta, bērna kopšanas pabalsts ir 50 latu mēnesī.

Jaunums!

Papildus bērnu piedzimšanas pabalstam, kas šobrīd ir 296 latu, tiks piešķirti vēl 100 latu par pirmā bērna piedzimšanu, 150 latu par otrā bērna piedzimšanu, bet 200 latu piemaksa būs par trešā un katru nākamā bērna piedzimšanu.

Paaugstinās bezdarbnieku stipendijas

No janvāra no 25 līdz 40 latiem mēnesī paaugstināta arī bezdarbnieku stipendija mācību laikā.

Piemaksas mazo pensiju saņēmējiem

Pensionāriem ar pensiju līdz 105 Ls, kuru darba stāžs līdz 1996. gadam bija 25 gadi, piemaksa vidēji ir 4,75 latu, pensionāram ar stāžu 30 gadi – 5,70 latu, ar stāžu 35 gadi – 6,65 latu, ar stāžu 40 gadi – 7,60 latu, bet ar stāžu 45 gadi – 8,55 latu.

Ikmēneša piemaksa neietilpst vecuma pensija sastāvā, tāpēc tai nepiemē-

ros ikgadējo indeksāciju.

Piemaksu piešķir VSAA. Pensionāriem nav nepieciešams iesniegt iesniegumu piemaksas noteikšanai.

Garantētās vecuma pensijas, kas bija 38,5 – 52,5 latu robežās atkarībā no apdrošināšanas stāža palielināsies no 49,5 līdz 67,5 latiem.

Pieaugs garantētās invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pensijas. 3.grupas invalīdiem pensija palielināsies no 35 līdz 45 latiem, 2.grupas invalīdi saņems 63 Ls iepriekšējo 49 Ls vietā, bet 1.grupas invalīdiem pensijas apmērs pieaugs līdz 72 latiem.

Sīkāka informācija pa tālr. 8001015. Plašāka informācija LM Komunikācijas departamentā pie direktores Vinetas Bērziņas (7021632, 6497758), e-pasts — vineta.berzina@lm.gov.lv vai sabiedrisko attiecību speciālistes Kristīnes Baranovskas (7021665, 6359202), e-pasts — kristine.baranovska@lm.gov.lv

Nedzirdīgie — darba tirgū

Kad tavas īpašās vajadzības rada iespējas citiem

Ieva VALPĒTERE

218. pirmskolā ar nedzirdīgiem bērniem strādā audzinātājas, kuras šo bērnu vajadzības pārzina kā savējās. Šī ir viena no nedaudzajām vietām Latvijā, kur invalīdu darbs ir pieprasīts.

Invalīds ir persona, kurai slimības, traumas vai iedzimta defekta dēļ ir nepieciešama papildu medicīniskā un so-

ciālā palīdzība. Jā, un viņš ir cilvēks: pasaules iedzīvotājs, sabiedrības loceklis, bērns un vēl daudz kas cits. Tieši tāpat kā mēs visi. Tā nav tikai izbalējusi patiesība, kas šad tad uzpeld medijos vai tiek aktualizēta masu pasākumos, piemēram, pirms Ziemassvētkiem. Runa ir par reālu cilvēku, kuram ir tiesības un pienākumi, tomēr ne tik daudz iespēju kā pārējiem. Ne jau pasākumus apmeklēt, bet strādāt.

Statistika un valsts politika

Statistika Latvijā rāda, ka invalīdu īpatsvars Nodarbinātības Valsts aģentūrā reģistrēto bezdarbnieku vidū ir aptuveni 3%. Apmēram 28% reģistrēto bezdarbnieku gada laikā iekārtojas darbā.

Tomēr strādājošo invalīdu īpatsvars ir tikai aptuveni 10% no invalīdu kopskaita.

Apzinoties situāciju, Ministru kabinets 2005. gadā izstrādājis rīkojumu par invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņiem 2005. — 2015. gadam.

Valsts politikas mērķis ir mazināt risku kļūt par invalīdiem personām, kam draud invaliditāte, pilnveidot valsts sociālās aizsardzības sistēmu personām, kurām invaliditāte ir noteikta, tādējādi mazinot viņu sociālās atstumtības risku.

Pašlaik darba devēji nav ieinteresēti nodarbināt invalīdus. Trūkst izpratnes par nepieciešamajiem nosacījumiem invalīdu nodarbinātībai un līdzekļu darbvietu pielāgošanai atbilstoši invalīda vajadzībām.

Pozitīvi piemēri

Rīgas 218. speciālās pirmskolas izglītības iestādes internāta bērniem ar dzirdes traucējumiem vadītāja **Mārite Blicsone** ar nedzirdīgajiem strādā kopš 1974. gada. Bērnodrāzā nedzirdīgas ir divas pirmskolas izglītības skolotājas un trīs skolotājas palīdzes. Šis ir viens no retajiem piemēriem Latvijā, kad invalīds strādā radošu darbu izglītības sfērā.

— *Vecāki netiek sagatavoti tam, ka bērns var piedzimt invalīds. Visam jāsaņem. Tagad seksam sagatavo, jaunām ģimenēm, dzemdībām sagatavo. Neviens nav sagatavots tam, ka rezultāts pēc dzemdībām var būt visāds. Mums ir ļoti daudz nedzirdīgu bērnu dzirdīgiem vecākiem. Un cilvēkiem tā ir liela trauma, ka bērns tāds piedzimst, saka Mārite Blicsone.*

Par reālo situāciju

Sabiedrība nav gatava diendienā it visur satikt cilvēkus ar fiziskām vai garīgām nepilnībām. Tagad visi tik raksta par integrāciju. Taču dzirdīgie negrib spert to soli — iemācīties zīmju valodu, kas, tāpat kā angļu un latviešu valoda, arī ir valoda. Tās visas ir atzītas. Nevajag jau daudz, kaut vai to pašu minimālo, lai var saprasties. Tas būtu liels solis uz priekšu. Citādi mēs tikai atstumjam invalīdus, domā M. Blicsone

Bērnodrāza vadītāja teic, ka bērns sasniedz septiņus gadus un sāk apmeklēt skolu, ja ir gatavs mācīties tālāk. Bieži ir tā, ka nemaz nav gatavs — pat iet tikai pie rokas. Nedzirdīgam cilvēkam ir šaurāks redzesloks. Arī attīstība ir lēnāka.

«Mums pašiem savas skolotājas...»

Bērnodrāza vadītāja stāsta par savām nedzirdīgajām kolēģēm. Viena no tām ir **MĀRA LASMANE** (attēlā).

lemesis, kāpēc Māru piekrita pieņemt darbā, ir kolēģes centība. Sākumā viņa strādāja par apkopēju, tad par skolotājas palīdzī. 2005. gadā saņēma diplomu, beidza Daugavpils universitāti. Tāpat atbilstoši kvalifikācijai galu galā tagad pati ir skolotāja.

Bērniem ir labi — viņa ļoti labi prot zīmju valodu. Dzirdīgs cilvēks tā nevar, lai kā arī censtos. Bērni uztver Māru kā savējo, jo zina, ka viņa ir tāda pati kā viņi. Citi kolēģi pret Māru izturas līdzvērtīgi, nav nekādas atšķirības starp auklīti un apkopēju. Tiem cilvēkiem, kas nevēlas pieņemt otru tādu, kāds viņš ir, pašiem ir problēmas ar sevi, domā Mārite.

Bērnodrāza vadītāja uzskata, ka viņas darbavietā nav nekādu diskriminācijas pazīmju nedz pret invalīdiem, nedz citiem kolēģiem.

Satiekot Māru Lasmani, pretī paveras gaišs skats un smaidis. Par audzinātājas palīdzī Māra nostrādāja 10 gadus, par skolotāju 1 gadu.

«*Patī esmu nedzirdīga — ar bērniem, kuriem ir dzirdes traucējumi, nav grūti strādāt, jo esam vienlīdzīgi.*» Tā Māra rakstīja glītā rokrakstā, kamēr viņas vadītās grupas bērni dienas beigās paredzēto laiku veltīja smiekliem.

Māra raksturo attiecības ar kolēģiem kā normālas, arī ar bērniem saprotas ļoti labi, jo brīvi pārvalda zīmju valodu. Māra neuzskata, ka darbavietā viņai ir jēlkādas priekšrocības. Viņa nav interesējusies par likumiem, kas aizstāv invalīdu tiesības, tomēr zina, ka citās valstīs invalīdus aizstāv. Pēc Māras domām, cilvēkiem jebkurā darbavietā nav vienādas tiesības — pret invalīdiem izturas citādi.

Māras kolēģe leva Auziņa piekrīt, ka šajā darbavietā nediskriminē nedzirdīgos kolēģus. Taču uz situāciju raugās reāli. Nedzirdīgs kolēģis nesaklausīs bērna šņukstus, ja būs pagriezies ar muguru pret to. Tā kā grupā mācās arī vājdzirdīgi bērni, ar viņiem ir jārunā. Ir skaņas, ko bērni var uztvert. Diemžēl nedzirdīgs skolotājs šeit nevar palīdzēt bērnam.

Attiecībā uz jautājumu par darba perspektīvām Latvijā Māra nav noskaņota pesimistiski, uzsverot: ar dzirdes traucējumiem nav grūti atrast darbu, taču grūti iegūt izglītību, jo trūkst tulkus.

Nedzirdīgā skolotāja ieteiktu citiem cilvēkiem ar traucējumiem, kas meklē vai vēlas atrast darbu, nepadoties. Mācīties tālāk, jo bez izglītības ir grūti atrast darbu. Savukārt bērnodrāza vadītājas ieteikums citiem darba devējiem ir: nebities

ņemt darbā invalīdus, jo viņi strādā ar lielu atdevi, ir centīgi un ņem vērā katru ieteikumu.

Komentārs

Gunta Anča, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas «Sustento» valdes priekšsēdētāja, komentē attieksmi pret invalīdiem Latvijas darba tirgū un šo konkrēto gadījumu:

«*Manuprāt, šis ir ļoti specifisks piemērs. Ir jāapskata arī citi piemēri, lai apjaustu situāciju. Pastāv seši invaliditātes veidi. Tie tiek iedalīti pēc tā, vai cilvēki ir: neredzīgi, nedzirdīgi, ar kustības traucējumiem, psihosociāliem traucējumiem vai arī intelektuālas dabas traucējumiem un, visbeidzot, ir arī neredzamā invaliditāte — sirds slimības utt., kas neļauj strādāt astoņas stundas. Katram ir savas problēmas ar iekārtošanos darbā, tādēļ pēc šī piemēra nevar apjaust pašreizējo stāvokli.*

Pārprastā žēlošana

Ir svarīgi saprast, ka Latvijā lielākoties ir netiešā diskriminācija, jo darba devēji neapzinās situāciju, sabiedrība neizprot situāciju un ļoti bieži invalīdus uzskata par slimniekiem, diskriminē aiz žēluma: — viņš neko nevar, ko tad viņam liks strādāt! Tas ir sarežģīts jautājums. Sabiedrība vēl neapzinās, kāda attieksme pret invalīdiem nepieciešama darba tirgū.

Liela problēma mūsu valstī ir tā, ka sociālie pabalsti netiek atdalīti no algas. Cilvēks iegūst no tā, ka labi nopelna. Kāpēc viņš iet uz darbu? Lai nopelnītu un pašapliedzinātos! Situācija ir tāda, ka tā nemudina cilvēku strādāt, jo tad viņš tērē vairāk naudas nekā nestrādājot — vajadzības aug, izmaksas arī. Jo īpaši invalīdiem. Tādēļ paši invalīdi nevēlas strādāt, jo tas neatmaksājas. Bieži izrādās, strādājot cilvēks vairāk zaudē nekā iegūst.

Darba devēji redz invalīdā slimnieku, nav gatavi veidot viņam piemērotu darba laiku un režīmu, līdz ar to veicina situāciju, kad viņam grūti atrast darbu.

Kādi būtu ieteikumi konkrētās situācijas risināšanai? Pirmkārt, ir jāizplata vairāk informācijas par to, kas ir diskriminācija, lai cilvēki paši var aizstāvēt savas tiesības un darba devēji. Izvairītos no situācijām, kas veicina diskrimināciju. Otrkārt, invalīdiem pašiem aktīvāk jāiekļaujas darba tirgū, jābūt gataviem un ieinteresētiem strādāt jebkurā viņiem pieejamā darba vietā.

Sports

Visiem gadījumiem visos gadalaikos

Daiga Delle

Orientēšanās sports Latvijā 2005. gadā atzīts par vienu no populārākajiem sporta veidiem, un tas ir īpaši populārs arī starp cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Kad 2005. gada pašā nogalē notika kārtējās ziemas sacensības Magnēts Vecākos, saradās arī krietns pulciņš mūsējo.

Bija atbraukusi arī Latvijas Televīzija. «KS» korespondente novēroja, ka orientēšanās sports ir lieliska iespēja adaptācijai sabiedrībā. Šeit cilvēkus ar dzirdes traucējumiem nešķiro, vienkopus labi jūtas gan paši nedzirdīgie, gan vājdzirdīgie un dzirdīgie! Drīz pavasarī, un atkal sāksies aktīvā sporta sezona. Varbūt kādam no «KS» lasītājiem iesaistīties šajā sporta veidā palīdzēs šīs intervijas. Kā šajā sportā sevi vērtē paši sportisti?

Agita Intsons (38)

(Pēteris Kursītis: «Agita visos laikos ir bijusi visstiprākā no mūsējiem!»)

Agita: Mani labie rezultāti 2005.:

Kāpā 3 dienu kopsavilkumā 2.vieta; Lietuvas nedzirdīgo čempionātā klasiskajā distancē 3.vieta; Latvijas čempionātā 1. posmā sprintā 1.vieta, klasiskā 1. vieta. Latvijas čempionātā 2.posmā stafetē pāriem (ar brāli) 3.vieta.

Es jau orientēšanās sportā esmu iekšā no bērna kājas, jo mani vecāki sportoja. Mani pirmie panākumi bija Baltijas republiku sacensībās Smiltēnē (pieaugušajiem). Man bija 12 gadi, kad ieguva 1.vietu. Pats interesantākais – mamma ieguva 2.vietu! Mans tētis vēl tagad skrien!

Pēc tam daudz PSRS čempionātos vienmēr guvu labas vietas. Arī vīru atradu orientēšanās sacensību laikā Maskavā. Mans dēls Kārlis gan vēl ar šo sportu nopietni nenodarbojas, piedalīties jau piedalās, bet viņam tikpat labi patīk arī futbols, basketbols. Meita Laila Rīgas kausā savā vecuma grupā ieguva 1.vietu.

2005.gadā esmu maz trenējusies. Daudz laika aizņēms darbs (*Agita ir skolotāja 218.bērnudārzā*). Iespējams tāpēc arī no Austrālijas medaļu neatvedu – traucēja klimata maiņa, distancēs pietrūka spēka. Tomēr tagad mans mērķis ir piedalīties pasaules čempionātā Ungārijā un iegūt augstu vietu! Mans vēlējums – lai jaunā paaudze neizzūd!

Raimonds Puksis (34)

Kad mācījos skolā, lūkojos pēc kāda pastāvīga sporta veida. Māsas vīrs Rolands Laveikis vienmēr brauca uz *Magnētu*. Vienreiz paņēma līdzi, sāka mācīt, viņš arī mans pirmais treneris. Daudz man mācījis arī Agris Vazdiķis.

Rītausmā toreiz darbojās orientīristu klubiņš, tur iekļuvi un paliku uzticīgs šim sporta veidam. Man mežā ir interesanti, šeit satiekos ar draugiem, baudu svaigo gaisu. Neesmu noguris, enerģija visu laiku kūsa. Milu arī krosu.

(Ilze Pukse: «*Citā sporta veidā nevar būt kopā visa ģimene. Šeit ir tā iespēja visiem būt kopā. Un var piedalīties visi – jebkurā vecumā.*»)

Bez visa tā man ir arī labi rezultāti: 1997.g. Pasaules olimpiādē Dānijā 2.vieta, 2005.g. Lietuvas nedzirdīgo čempionātā 2.vieta, Kāpā 3.vieta, Latvijas

nedzirdīgo čempionātā 1.vieta. Esmu apmierināts ar rezultātiem.

Gribētu piedalīties Ziemeļvalstu un Baltijas čempionātā nedzirdīgajiem un Eiropas čempionātā nedzirdīgajiem. Turamies!

Anfiza Kraze (55)

Nekad neizlaižu trešdienas, ceturtdienas treniņus pēc darba!

Viss sākās ar to, ka, strādājot MRU, sporta instruktors Aleksejs Artemjevs aicināja piedalīties šajā sporta veidā. Līdz tam neko par šo sporta veidu nezināju. Kā 1972.gadā sāku skriet, tā skrienu vēl šodien. Labi veicās šķēršļu joslā. Toreiz Baltijas republiku sacensībās uzstādīju labus rezultātus. Nu mani draugi ir šeit, ļoti labs kontakts ir ar dzirdīgajiem, tie daudz palīdz.

Pēteris Kursītis: «Anfiza mums ir visaktīvākā skrējēja. Dižu panākumu nav, bet nesūdzas, darbojas tik tālāk!»

Radi, protams, ir pārsteigti par manu uzņēmību, neatlaidību. Man nav sevišķi labu rezultātu, bet galvenais jau ir aktivitāte. Atrodos svaigā gaisā, mežā pazūd visas problēmas, slīktās domas, uzlabojas garastāvoklis. Arī es vēlos, lai jaunie nāk mūsu pulciņā!

Artūrs Intsons (40)

Skolas laikā man topā bija dažādi sporta veidi – futbols, basketbols, peldēšana, kross, orientēšanās. Kad beidzu skolu, paliku pie orientēšanās sporta. Tas patīk tāpēc, ka pa dienu ir darbs smacīgās telpās, bet orientēšanās sports ir svaigā gaisā. Brīvā laikā nav ko darīt? Lūdzu: izklaide svaigā gaisā, atpūta un veselības nostiprināšana – tas ir orientēšanās sports. Ar šo sporta veidu nodarbojos jau 25 gadus. Tas ir dzīvesveids. Sāku 13 gadu vecumā, nopietni – 15 gadu vecumā. Bija labi rezultāti, arī Eiropas čempionātos.

Labi veicās stafetē, individuāli – mazāk veiksmīgi. Sievu arī sportā atrādu! Tagad strādāju un dzīvoju ASV

(intervijas laikā bija atbraucis ciemos pie saviem mīļajiem – koresp.).

Joprojām sportoju, tā kā esmu ļoti komunikabls, man nav nekādu barjeru. Atšķirība – ASV ir milzīga, tur jābrauc 3 stundas uz tām, cilvēki pat lido uz sacensībām. Latvija liekas tik maža – orientēšanās sacensības notiek tepat tuvumā. Visvairāk sacensībās piedalos Floridā kopā ar dzirdīgajiem, uzvaru ir daudz – no 1. līdz 3.vietai. Ziemeļos ir spēcīgi orientieristi. Vasarā gandrīz katru dienu ir sacensības. Arī OS klubu tur daudz – kādi 20. Floridā darbojos viens tāds.

Latvijā man bija milzīgs prieks satikt savu ģimeni. Šogad plānoju ASV komandas sastāvā piedalīties pasaules nedzirdīgo OS čempionātā Ungārijā.

Valdis Intsons (31)

Turpinu ģimenes tradīcijas. Kad man bija 9 gadi, sāku piedalīties *Mag-nētā*. Vienmēr pēc skolas braucu uz šīm sacensībām. 10 gadu vecumā man jau bija 2. – 3.vietas. Tas ir pamatīgs vaļasprieks, caur šo sportu var iepazīt pasauli. Interesanti ir konkurēt ar dzirdīgajiem, tas dod stimulu. Tagad turos kaut kur pa vidu. Prieks, ka Dānijā stafetē guvām 1.vietu. Man pietrūka dažu punktu, lai iekļūtu izlasē, tāpēc nepiedalījos 2005.gada ievērojamos

čempionātos. Šajā gadā gan vēlos sasniegt labākus rezultātus un ceru būt distancē līdz sirmam vecumam kā mans tētis. Vienmēr esmu bijis lepns par savu māsu Agitu, arī mūsu vecāki priecājas, ka bērni turpina šo tradīciju, un ceru, ka arī manējie to darīs. Man tas ir svarīgi!

Imants Intsons (būs 65)

Protams, ir patīkami, ka mani bērni sporto, esmu lepns, ka meita čempione, jo esmu viņas pirmais treneris.

Kādreiz bija ļoti populāri tūrisma salidojumi. Viens tāds salidojums notika Igaunijā 1964.gadā. Viņu programā bija arī orientēšanās, mūsējie to sporta veidu vēl nepazīna. Tā kā labi pārzinu ģeogrāfiju, tad man uzdeva apmācīt un izveidot komandu.

1965.gadā notika Baltijas republiku sacensības Ķegumā. Individuāli guvu 2. – 3. vietu. Pēc tam jau pats organizēju, biju orientēšanās komandas vadītājs, no fotogrāfijām gatavoju kartes. Gadu gaitā pārsvarā guvu otrās vietas, jo vienmēr biju arī sacensību organizētājs, un tas traucēja gūt labākus rezultātus. Ko no tā gūstu? Svaigu gaisu veselībai, arī sēnes, ogas. Visai ģimenei bija kopīgs vaļasprieks.

Kuriozi bija, kad pirms daudziem gadiem startēja kopā gan meita, gan

māte, gūstot attiecīgi 1. – 2. vietu. Visi domāja, ka abas ir māsas. 2005.gada Liepājas *Kāpā* savā vecuma grupā ieguvi 3.vietu.

Alda Kursīte (40)

Man bija 22 gadi, kad sāku startēt kopā ar citām MRU šuvējām. Toreiz tas bija modē, uzņēmums organizēja šie arī treniņus, sacensības. Tas bija nozīmīgs ieguldījums, kura iznākumā šodien vidējā paaudze orientēšanās sportā ir tik kuplā skaitā.

Protams, sākumā distancēs daudz apmaldījos, pat izstājos. Bet dūšu nezaudēju un vēl tagad skrienu priekā pēc. Tajos gados pirmo reizi ārpus Latvijas nonācu Sverdlovskā, tas man bija notikums! Eiropas čempionātā Maskavā 1992.gadā ieguvi zelta medaļu sieviešu stafetē. Toreiz dabūju tikai rozītes tagadējo prēmiju vietā. Orientēšanās sportā iepazīnos ar Pēteri, satikāties treniņos. Man toreiz bija slimas, kopjama mamma un nekādos citos pāsākumos, ballītēs nepiedalījos.

(Pēteris: «Toreiz strādāju LNSF. Uz Baltijas spartakiādi Igaunijā vajadzēja sievieti no Latvijas. Agita netika, rekomendēja Aldu. Igaunijā pēc sacensībām bija bankets un Aldai tieši vārda diena, tad vajadzēja kādu, kas salej glāzītes, uzsauc tostus. Tā sapazināties ciešāk!»)

Turpinājums sekos

«KS» pastā

Pašdarbība – pašizglītības skola

Cītīgi lasu „Kopsolīti”, priecājos, kas tas šajos grūtajos laikos vēl iznāk. Zinu, ka tas nenākas viegli. Un tomēr gribētos, lai tas iznāktu daudz biežāk ar biežākiem rakstiem par kultūras dzīves notikumiem. Lai tajā vairāk rakstītu uzmundrinošus rakstus par „Rītausmas” drāmas un deju kolektīviem, kā arī visiem pašdarbniekiem. Pašdarbības māksla jauniešiem ir laba pašizglītības skola, nevis vienkārša izprieca.

Tuvojoties lielajiem Dziesmu svētkiem, ar lepnumu atceros, kā savulaik dažādās skatēs un pat Dziesmu svēt-

kos uzstājās «Rītausmas» pašdarbības talanti. Kā būs tagad?

Šī gada septembrī drāmas kolektīvam aprit 60 gadi. Ar kādu devumu tas sagaida savu jubileju?

Daudzreiz esmu vēlējusies, kaut varētu tagadējai režisorei Dzintrai Kukšai palīdzēt tikt pie aktieriem — vīriešiem dramatiskā kolektīva sastāvā. Tas pašreiz būtu pats svarīgākais, lai sagatavotu pilnvērtīgas izrādes,

Rosīnu biežāk rakstīt «Kopsolī» ierosinotus rakstus par pašdarbību, nedzirdīgo kultūras jautājumiem, lai nāk jaunieši uz kolektīvu un izmanto iespēju sabiedriskam darbam, kas noder katram kultūras cilvēkam, lai attīstītu savus talantus.

Gaidīšu visus atkal atbraucam uz

«Ancīšiem», lai pabūtu brīdī kopā ar mani un manu ģimeni manos 100 gadu svētkos!

Latgalē kāds vīrs esot sasniedzis 116 gadus. Vai tad es nevarētu sekot viņa pēdās? Jāsaglabā tikai optimisms un dzīvesprieks!

Jūs visus mīlot, ELVĪRA ELKSNE, saukta teātra vecmāmuļa.

Attēlā: «Puķu parāde» uz Latviešu biedrības nama skatuves KC «Rītausma» drāmas kolektīva izpildījumā (2005.V)

Projekts
«LNS — OTRĀS MĀJAS»

Plānotie darbi un izmaksas

«KS» lasītāji pēc publikācijas 3. nr. par projekta «LNS — otrās mājas» uzsākšanu tuvāk interesējas par remontdarbu izmaksām atsevišķos objektos. Šeit ieskats tajās.

Nedzirdīgo sociālās RH telpu remonts **Daugavpilī**, Mihoelsa ielā 54 — 13703 LVL.

Informācijas centra izveidošana, **Rīgā**, Elvīras ielā 19 — 9642 LVL.

Nedzirdīgo sociālās rehabilitācijas telpu remonts **Pļaviņās** — 2215 LVL.

Ugunsdzēsības sistēmas ierīkošana nedzirdīgo sociālās RH telpās **Valmierā** — 1136 LVL.

Telpu pielāgošana cilvēkiem ar kustību traucējumiem **Rīgā**, KC «Rītausma», Kandavas 27 — 24956 LVL.

Tehnoloģisko iekārtu un piederumu iegāde un/vai rekonstrukcija **visās biedrībās** 5850 LVL.

Projekta speciāliste **Anna Bogdanova** informē par remontdarbu gaitu

Par pensionāru apliecībām

Cilvēkiem, kuri ar šī gada aprīli sāks saņemt vecuma pensijas, tiks izsniegtas jaunas pensionāru apliecības bez maksas un derīguma termiņa ierobežojuma.

Vienlaikus ar jaunajām derīgas būs arī esošās vecā parauga pensionāru apliecības.

Visiem pensionāriem nebūs obligāti jāmaina viņu tagadējās apliecības pret jaunajām, jo derīgas būs gan vecās, gan jaunās, kuras tiks izsniegtas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) nodalās.

Tiesības uz jauno pensionāru apliecību būs ne tikai cilvēkiem, kuri sāks saņemt vecuma pensiju ar šī gada aprīli, bet arī jau esošajiem pensionāriem,

sāktajā objektā — Daugavpils klubā Mihoelsa ielā 54: «Pašlaik tiek gatavotas grīdas, lai uzklātu lamināta parketu, iekšējās sienas apdarinātas — ar režģpsi un ārējās sienas nosiltinātas ar akmensvati. Nomainīta elektroinstalācija. Tiek remontētas kāpnes. Darbi jāpabeidz līdz 20. aprīlim. To vēl ļoti daudz, bet celtniecības organizācija «Būvtrans» ir gatava tos izpildīt laikā.»

Turpmākā informācija būs pieejama: laikraksta «Kopsoli» publikācijās un noslēguma speciālizlaidumā; ziņās par projekta norisi LNS mājaslapā www.lns.lv; TV raidījumā «Kopā».

Tuvākas ziņas var sniegt projekta darba grupas locekļi: **Arnolds Pavlins** — vispārējā vadība, **Ilze Rože** — grāmatvede, **Agnese Valdmane** — vadītāja asistente, **Magdalēna Paulēna** — sekretāre, **Ilze Kopmane** — atbildīgā par publicitāti.

Materiāli par ERAF projekta tematiku sagatavoti ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par to saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

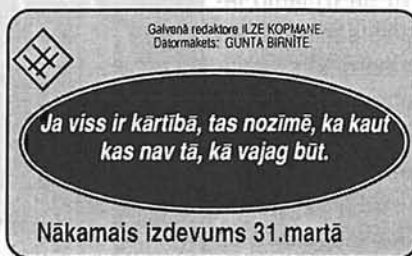
Projektu administrē LR Labklājības Ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde.

kuri pēc pašu vēlēšanās ikvienā VSAA filiālē varēs bez maksas nomainīt savas vecā parauga pensionāru apliecības pret jaunajām, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

Jāiesniedz arī fotogrāfija (3 X 4 cm), turklāt, ja pensionārs pilnvarojis kādu savas apliecības izņemšanā, jāuzrāda arī pilnvara.

LM atgādina: pensionāra apliecību var izmantot, lai saņemtu atvieglojumus, ko paredz pašvaldība vai kāda cita institūcija.

No LM informācijas 2006.7.02

Īpašie sveicieni

*Ai, gadi, gadi — jūs dievi un velni!
Bet piedzimt un dzīvot man prieks, —
Kad mākoņi uzbrūk kā darva un pelni,
Lai lietus mirdz zeltā un sudrabā sniegs.*

Sveicam ANDRI BERGMANI dzīves svētkos un — braši soļot nākamajos piecdesmit!

RSK «Nedzirdīgo sports»
Laikraksts «Kopsoli»

Iepazīsimies?

Nedzirdīgs vīrietis (48 gadi, 175 cm), vēlas iepazīties ar jauku kundzi, bez kaitīgiem ieradumiem (48 — 54), kura būtu ar mieru dzīvot ārpus Rīgas. Var būt ar vienu bērnu. Gaidīs vēstuli ar foto. Lūgums rakstīt uz «Kopsoli» Elvīras ielā 19, Rīga, LV — 1083 ar norādi «Iepazīsimies».

† Līdzjūtība

*Klusiem soļiem māmuliņa
Mūžam durvis aizvērusi.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Eduardam Šuklajam**, māmiņu mūžības ceļā pavadot.*

*Cik grūti tam ticēt, ka nekad vairs dzīvē,
Mums neiznāks ar tevi parunāt
Un tavu smaidu vienkāršo un silto
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
Skumjās noliecam galvas, mūsu biedrības
biedrei **Magdalēnai Greierei** mūžībā aizējot,
un izsakām līdzjūtību vīram Imantam.
Liepājas biedrība*

Izsakām līdzjūtību RSK «NS» valdes loceklim **Vadimam Jelšovam**, tēvu Sergeju Jelšovu mūžībā aizvadot.

RSK «Nedzirdīgo sports»

Esam kopā skumjajā brīdī ar **Vadimu Jelšovu**, tēvu pāragri mūžībā aizvadot.

Nedzirdīgo jauniešu organizācija Efraims

Izsakām dziļu līdzjūtību 10.n klases skolniekam **Vadimam Jelšovam**, tēvu mūžībā pavadot.

*Rīgas Raiņa 8.vakara/mainju vidusskolas
nedzirdīgie skolēni un skolotāji*

*Daudz stundu kopā aizvadīts,
Mēs priekus, bēdas pratām kopā vit.
Nu pienācis atvadu brīdis...*

Aizgājuši mūžībā mūsu biedri **Bruno Dimants** (1926.16.VIII — 2006.4.III) un **Sergejs Jelšovs** (1955.25.I — 2006.2.III).

Rīgas biedrība